

**REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE**

Odklonilno ločeno mnenje sodnika dr. Fišerja, ki se mu pridružuje sodnica dr. Škrk

Glaseval sem proti sklepu, s katerim je US sprejelo pobudo za presojo ustavnosti petih zakonov s področja volitev v tistem delu, v katerem ti domnevno v nasprotju s 43. čl. Ustave, predpisujejo, poleg pogoja polnoletnosti, ki ga določa že Ustava, še pogoj, da osebi ni bila odvzeta poslovna sposobnost. Mislim namreč, da pobudnik za izpodbijanje teh določb nima pravnega interesa, saj se te ne nanašajo na njegov pravni položaj.

Pri tem sem izhajal iz pobude, ki nedvomno odpira zelo pomembno ustavnopravno vprašanje, vendar med drugim izrecno pravi, da pritožniku poslovna sposobnost ni bila odvzeta, pač pa je bila njegovim staršem podaljšana roditeljska pravica.

Gre za dva različna pravna instituta, ki sicer lahko imata nekaj stičnih točk in se v nekaterih situacijah lahko deloma prekrivata, vendar ju nikakor ni dopustno enačiti. Zlasti pa ni dopustno iz dejstva, da je bila staršem podaljšana roditeljska pravica, sklepati na to, da gre za osebo, ki ji je bila odvzeta poslovna sposobnost, ali celo, da ji je bila z istim aktom vzeta tudi poslovna sposobnost (da ne bo nesporazuma, tega sodna odločba o podaljšanju roditeljske pravice ne pravi). Če pobudo pravilno razumem, je v času od svoje polnoletnosti do 25. leta starosti, ko je bila staršem podaljšana roditeljska pravica, pobudnik imel volilno pravico, poslovna sposobnost - kot taka - pa mu niti deloma niti v celoti nikoli ni bila odvzeta.

Po mojem videnju te zadeve pobudnika ne prizadevajo izpodbijane določbe volilnih zakonov, temveč morebiti napačno odločanje v upravnem postopku. V spisu je takšna, po mojem sporna, upravna odločba, iz pobude pa jasno izhaja, da bo (kolikor jih že ni), pobudnik uporabil možnosti za izpodbijanje te odločbe, ki mu jih daje pravni red. To je v tem trenutku prava pot. Vsako sklicevanje na morebiti napačno uporabo prava v še nepravnomočno odločeni zadevi ne more konstituirati pravnega interesa. Ta bi lahko bil podan šele, če bi se pokazalo, da se bo pravnomočna odločba v tej zadevi, ki bo odločila o pobudnikovi volilni pravici, napak sklicevala na izpodbijane določbe volilnih zakonov.

Pri svojem delu v US se zavzemam za to, da bi pravnega interesa za presojo ustavnosti in zakonitosti predpisov brez potrebe ne širili na tiste primere, v katerih je isto vprašanje z možnostmi, ki jih daje ZustS (2. odst. 59. čl.), mogoče rešiti tudi skozi odločanje v konkretnem sporu.

dr. Zvonko Fišer

dr. Mirjam Škrk